



*Als je gelooft in je werk!*

## Voorlopige resultaten van meting zorgverleners

**“Als niet alles is wat het lijkt”**



# Enquête zorgverleners

**Doel van project “Als niet alles is wat het lijkt”**

- **Nagaan of zorgverleners minder handelingsverlegenheid ervaren na borging van spirituele zorg in de zorgverlening**

**Operationalisering / doel van meting**

- **Nagaan of zorgverleners zich meer competent voelen in het verlenen van spirituele zorg na scholing en implementatie van digitale leerwerkplaats**

# Enquête zorgverleners

## Vragen

Achtergrondkenmerken: geslacht, instelling, functie, aantal jaren werkzaam in palliatieve zorg

Wat is spirituele zorg?

Spiritual Care Competence Scale

Ervaring met scholing (alleen nameting)<sup>3</sup>

Ervaring met leerwerkplaats (alleen nameting)

Opmerkingen en suggesties

# Spiritual Care Competence Scale

<b>Subschalen</b>	<b>Aantal vragen</b>
Planning van spirituele zorg	6
Professionalisering en kwaliteitsbevordering	6
Persoonlijke ondersteuning en begeleiding	6
Verwijzen	3
Houding t.o.v. spiritualiteit van patiënt	5
Communicatie	2
Totaal	28

# Presentatie voorlopige resultaten

## Totale groep

- Getallen
- Tekst uit open vragen

## Per provincie

- Getallen

## Nadere analyse volgt

- Per organisatie (kleine aantallen)



# Achtergrondkenmerken (1)

## Voorlopige resultaten

<b>Totale groep</b>	<b>VOORmeting (n = 249)</b>	<b>NAmeting (n = 149)</b>
Gemiddelde leeftijd	42 jaar	44 jaar
Percentage vrouwen	94% (235)	96% (143)
Percentage werkzaam in:		
- Hospice	5% (13)	7% (11)
- Ziekenhuis	48% (119)	35% (52)
- Verpleeghuis	10% (24)	13% (20)
- Verzorgingshuis	9% (23)	10% (15)
- Thuiszorg	25% (63)	32% (47)
- Anders	3% (7)	3% (4)

# Achtergrondkenmerken (2)

## Voorlopige resultaten

<b>Totale groep</b>	<b>VOORmeting (n = 249)</b>	<b>NAmeting (n = 149)</b>
Percentage functies:		
- Helpende/verzorgende	36% (90)	46% (68)
- MBO-verpleegkundige	31% (76)	25% (37)
- HBO-verpleegkundige	19% (47)	21% (31)
- Arts/specialist	5% (14)	3% (4)
- Anders	9% (22)	5% (9)

# Achtergrondkenmerken (3)

Voorlopige resultaten		
Totale groep	VOORmeting (n = 249)	NAmeting (n = 149)
Percentage aantal jaren werkzaam in palliatieve zorg:		
- < 1 jaar	14% (35)	7% (10)
- 1-3 jaar	10% (27)	10% (15)
- 3-5 jaar	10% (25)	10% (15)
- 5-10 jaar	16% (40)	20% (30)
- 10-15 jaar	15% (36)	13% (19)
- 15-20 jaar	17% (41)	18% (27)
- 20-30 jaar	12% (30)	13% (19)
- > 30 jaar	6% (15)	9% (14)





# Wat is spirituele zorg? (2)

## Voorlopige voorbeelden uit VOORmeting

- *“Dat ik als verzorgende niet alleen oog heb voor de lichamelijke zorg en welzijn van mijn cliënten, maar ook kijk naar de mens in zijn geheel en zorg heb voor zijn geestelijk welbevinden en als cliënten met levensvragen zitten of over de dood nadenken, ze aan te horen en ruimte geven en doorverwijzen.”*
- *“Zorg toegepast op de wens van de patiënt, passende bij de leefwijze van patiënt.”*

Nadere kwalitatieve analyse volgt



# Wat is spirituele zorg? (4)

## Voorlopige voorbeelden uit NAMeting

- *“Alles mag er zijn, aandacht voor zingeving, gaat verder dan psychisch welbevinden.”*
- *“Patiënten met levensvragen en zorgen ondersteunen en luisterend oor bieden. Aanbieden wat zij nodig hebben als ik daar mijn middelen voor heb. Signalen opvangen van hulp die patiënten nodig hebben.”*

Nadere kwalitatieve analyse volgt



# Wat is spirituele zorg? (5)

Woorden 'geloof', geestelijke' en 'aandacht' in NAMeting minder vaak genoemd



# Spiritual Care Competence Scale totaal

Voorlopige resultaten SCCS totaal	VOORmeting Gemiddeld (sd) [n]	NAmeting Gemiddelde (sd) [n]	Vershil** Gemiddelde (sd) [n]
Totale groep	3,6 (0,5) [244]	3,9 (0,4) [142]	0,2 (0,5)* [129]
Leeftijd < = 50 jaar	3,6 (0,4) [171]	3,9 (0,4) [89]	0,3 (0,5)* [87]
Leeftijd > 50 jaar	3,7 (0,5) [72]	3,9 (0,4) [53]	0,1 (0,5) [42]
Friesland	3,6 (0,4) [45]	3,7 (0,4) [23]	0,1 (0,6) [22]
Groningen	3,6 (0,3) [55]	4,0 (0,4) [26]	0,3 (0,5)* [26]
Drenthe	3,5 (0,5) [53]	3,8 (0,5) [41]	0,3 (0,5)* [30]
Overijssel	3,7 (0,5) [91]	3,9 (0,4) [52]	0,3 (0,5)* [51]

\* $p < 0,05$  (t-toets én Wilcoxon Signed Ranks Test)

\*\*Vershil is NIET persé verschil tussen getallen in kolommen 'VOORmeting' en 'NAmeting', maar verschil tussen voormeting en nameting van [n] respondenten die vragenlijst van voor- én nameting beide ingevuld hebben.

# Spiritual Care Competence Scale onderdelen

Voorlopige resultaten SCCS onderdelen	VOORmeting Gemiddelde (sd) [n]	NAmeting Gemiddelde (sd) [n]	Vershil** Gemiddelde (sd) [n]
<b>Totale groep</b>			
Planning van spirituele zorg	3,6 (0,8) [244]	3,6 (0,5) [142]	0,0 (0,9)
Professionalisering en kwaliteitsbevordering	2,9 (0,7) [244]	3,2 (0,7) [142]	0,3 (0,8)*
Persoonlijke ondersteuning en begeleiding	3,6 (0,6) [244]	3,9 (0,5) [142]	0,3 (0,7)*
Verwijzen	3,7 (0,7) [244]	4,0 (0,6) [142]	0,4 (0,7)*
Houding t.o.v. spiritualiteit van patiënt	4,4 (0,5) [244]	4,5 (0,6) [142]	0,0 (0,6)
Communicatie	4,4 (0,5) [244]	4,4 (0,7) [142]	0,1 (0,7)

\* $p < 0,05$  (t-toets én Wilcoxon Signed Ranks Test)

\*\*Vershil is NIET persé verschil tussen getallen in kolommen 'VOORmeting' en 'NAmeting', maar verschil tussen voormeting en nameting van [n] respondenten die vragenlijst van voor- én nameting beide ingevuld hebben.

# Planning van spirituele zorg

Voorlopige resultaten Planning van spirituele zorg	VOORmeting Gemiddelde (sd) [n]	NAmeting Gemiddelde (sd) [n]	Vershil** Gemiddelde (sd)
Totale groep	3,6 (0,8) [244]	3,6 (0,5) [142]	0,0 (0,9)
Leeftijd < = 50 jaar	3,5 (0,7) [171]	3,8 (0,6) [98]	0,3 (0,8)*
Leeftijd > 50 jaar	3,6 (0,8) [73]	3,8 (0,5) [53]	0,2 (0,9)
Friesland	3,6 (0,8) [45]	3,6 (0,5) [29]	0,0 (0,9)
Groningen	3,5 (0,6) [55]	3,9 (0,6) [26]	0,4 (0,8)*
Drenthe	3,4 (0,8) [53]	3,7 (0,7) [41]	0,3 (0,8)
Overijssel	3,6 (0,8) [91]	3,8 (0,5) [52]	0,3 (0,7)*

\* $p < 0,05$  (t-toets én Wilcoxon Signed Ranks Test)

\*\*Vershil is NIET persé verschil tussen getallen in kolommen 'VOORmeting' en 'NAmeting', maar verschil tussen voormeting en nameting van [n] respondenten die vragenlijst van voor- én nameting beide ingevuld hebben.



# Professionalisering en kwaliteitsbevordering

Voorlopige resultaten Professionalisering en kwaliteitsbevordering	VOORmeting Gemiddelde (sd) [n]	NAmeting Gemiddelde (sd) [n]	Vershil** Gemiddelde (sd)
Totale groep	2,9 (0,7) [244]	3,2 (0,7) [142]	0,3 (0,8)*
Leeftijd < = 50 jaar	2,9 (0,7) [171]	3,2 (0,7) [98]	0,4 (0,8)*
Leeftijd > 50 jaar	3,1 (0,7) [73]	3,2 (0,7) [53]	0,2 (0,8)
Friesland	2,7 (0,8) [45]	2,9 (0,8) [29]	0,2 (0,9)
Groningen	3,0 (0,7) [55]	3,4 (0,7) [26]	0,3 (1,0)
Drenthe	2,8 (0,7) [53]	3,3 (0,6) [41]	0,4 (0,7)*
Overijssel	3,0 (0,7) [91]	3,3 (0,7) [52]	0,3 (0,7)*

\* $p < 0,05$  (t-toets én Wilcoxon Signed Ranks Test)

\*\*Vershil is NIET persé verschil tussen getallen in kolommen 'VOORmeting' en 'NAmeting', maar verschil tussen voormeting en nameting van [n] respondenten die vragenlijst van voor- én nameting beide ingevuld hebben.

# Persoonlijke ondersteuning en begeleiding

Voorlopige resultaten Persoonlijke ondersteuning en begeleiding	VOORmeting Gemiddelde (sd) [n]	NAmeting Gemiddelde (sd) [n]	Vershil** Gemiddelde (sd)
Totale groep	3,6 (0,6) [244]	3,9 (0,5) [142]	0,3 (0,7)*
Leeftijd < = 50 jaar	3,5 (0,6) [171]	3,9 (0,5) [98]	0,4 (0,6)*
Leeftijd > 50 jaar	3,8 (0,6) [73]	3,9 (0,6) [53]	0,1 (0,7)
Friesland	3,6 (0,6) [45]	3,8 (0,6) [29]	0,1 (0,8)
Groningen	3,6 (0,7) [55]	4,0 (0,4) [26]	0,5 (0,7)*
Drenthe	3,5 (0,7) [53]	3,9 (0,6) [41]	0,3 (0,6)*
Overijssel	3,7 (0,6) [91]	3,9 (0,5) [52]	0,3 (0,7)*

\* $p < 0,05$  (t-toets én Wilcoxon Signed Ranks Test)

\*\*Vershil is NIET persé verschil tussen getallen in kolommen 'VOORmeting' en 'NAmeting', maar verschil tussen voormeting en nameting van [n] respondenten die vragenlijst van voor- én nameting beide ingevuld hebben.

# Verwijzen

Voorlopige resultaten Verwijzen	VOORmeting Gemiddelde (sd) [n]	NAmeting Gemiddelde (sd) [n]	Vershil** Gemiddelde (sd)
Totale groep	3,7 (0,7) [244]	4,0 (0,6) [142]	0,4 (0,7)*
Leeftijd < = 50 jaar	3,6 (0,7) [171]	4,0 (0,6) [98]	0,4 (0,7)*
Leeftijd > 50 jaar	3,9 (0,7) [73]	4,0 (0,6) [53]	0,3 (0,7)*
Friesland	3,8 (0,6) [45]	4,1 (0,6) [29]	0,4 (0,7)*
Groningen	3,7 (0,8) [55]	4,1 (0,4) [26]	0,3 (0,8)*
Drenthe	3,7 (0,7) [53]	3,8 (0,6) [41]	0,2 (0,7)
Overijssel	3,6 (0,7) [91]	3,9 (0,7) [52]	0,4 (0,8)*

\* $p < 0,05$  (t-toets én Wilcoxon Signed Ranks Test)

\*\*Vershil is NIET persé verschil tussen getallen in kolommen 'VOORmeting' en 'NAmeting', maar verschil tussen voormeting en nameting van [n] respondenten die vragenlijst van voor- én nameting beide ingevuld hebben.

# Houding t.o.v. spiritualiteit van patiënt

Voorlopige resultaten Houding t.o.v. spiritualiteit van patiënt	VOORmeting Gemiddelde (sd) [n]	NAmeting Gemiddelde (sd) [n]	Vershil** Gemiddelde (sd)
Totale groep	4,4 (0,5) [244]	4,5 (0,6) [142]	0,0 (0,6)
Leeftijd < = 50 jaar	4,4 (0,5) [171]	4,4 (0,6) [98]	0,0 (0,7)
Leeftijd > 50 jaar	4,5 (0,5) [73]	4,5 (0,6) [53]	0,0 (0,6)
Friesland	4,4 (0,6) [45]	4,5 (0,7) [29]	0,1 (0,8)
Groningen	4,5 (0,5) [55]	4,5 (0,4) [26]	0,1 (0,5)
Drenthe	4,4 (0,5) [53]	4,4 (0,7) [41]	0,0 (0,8)
Overijssel	4,4 (0,4) [91]	4,5 (0,6) [52]	0,0 (0,5)

\* $p < 0,05$  (t-toets én Wilcoxon Signed Ranks Test)

\*\*Vershil is NIET persé verschil tussen getallen in kolommen 'VOORmeting' en 'NAmeting', maar verschil tussen voormeting en nameting van [n] respondenten die vragenlijst van voor- én nameting beide ingevuld hebben.

# Communicatie

Voorlopige resultaten Communicatie	VOORmeting Gemiddelde (sd) [n]	NAmeting Gemiddelde (sd) [n]	Verschil** Gemiddelde (sd)
Totale groep	4,4 (0,5) [244]	4,4 (0,7) [142]	0,1 (0,7)
Leeftijd < = 50 jaar	4,4 (0,5) [171]	4,5 (0,6) [98]	0,1 (0,7)
Leeftijd > 50 jaar	4,4 (0,5) [73]	4,4 (0,7) [53]	0,0 (0,8)
Friesland	4,4 (0,6) [45]	4,3 (1,0) [29]	0,1 (1,1)
Groningen	4,4 (0,5) [55]	4,4 (0,5) [26]	0,0 (0,5)
Drenthe	4,4 (0,5) [53]	4,5 (0,7) [41]	0,0 (0,9)
Overijssel	4,3 (0,5) [91]	4,5 (0,5) [52]	0,2 (0,5)*

\* $p < 0,05$  (t-toets én Wilcoxon Signed Ranks Test)

\*\*Verschil is NIET persé verschil tussen getallen in kolommen 'VOORmeting' en 'NAmeting', maar verschil tussen voormeting en nameting van [n] respondenten die vragenlijst van voor- én nameting beide ingevuld hebben.

# Ervaring met scholing (1)

Voorlopige resultaten uit NAmeting (n=142)

- Scholing gevolgd: 100
- Geen scholing gevolgd: 42





## Ervaring met scholing (3)

### Voorlopige voorbeelden uit NAmeting

- *“De scholing gaf meer verdieping in het onderwerp. Werd goed uitgediept, boeiend gebracht.”*
- *“De scholing duurde erg lang. Het was erg gericht op mijn beleving over spirituele zorg. Ik miste praktijkervaringen en handvatten om het gesprek aan te gaan. De scholing was erg interessant. Alleen erg theoretisch.”*

**Nadere kwalitatieve analyse nodig!**



# Ervaring met leerwerkplaats (1)

Voorlopige resultaten uit NAmeting (n=142)

- Leerwerkplaats gebruikt: 98
- Leerwerkplaats niet gebruikt: 44



# Ervaring met leerwerkplaats (2)



Voorlopige resultaten uit NAmeting

# Ervaring met leerwerkplaats (3)

## Voorlopige voorbeelden uit NAmeting

- *“Ontzettend mooie en duidelijke e-learning waarbij je steeds verdere verdieping krijgt. Een e-learning om mee bezig te blijven.”*
- *“Erg veel stof om te lezen en veelal niet van toepassing op de patiëntencategorie waarmee ik werk.”*

Nadere kwalitatieve analyse volgt

# Nog te doen

## NAmeting

- MCL, OZG, RST

## Nadere analyse

- Per organisatie

## Nadere kwalitatieve analyse

- Open vragen, suggesties en opmerkingen